

Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska

00-716 WARSZAWA
ul. Bartycka 110A
tel.: 22 651 07 07; 22 651 06 60

fax: 22 651 06 76
e-mail: warszawa@wios.warszawa.pl
http://www.wios.warszawa.pl

IN.7024.241.2018.KO
(za zwrotnym potwierdzeniem odbioru)

Warszawa, 2019.01.29

p. Okszeuska
R

URZĄD GMINY LESZNO
Wpłynęło dnia 01 LUT. 2019
Nr 932/2019 podpis [podpis]

Pan
Andrzej Wielgomas
Prezes Zarządu
Dawtona Sp. z o.o.
ul. Bieniewicka 52
05-870 Błonie k. Warszawy

ZARZĄDZENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 1471 z późn. zm.) oraz ustaleń kontroli, przeprowadzonej w okresie od dnia 21 sierpnia 2018 r. do dnia 12 grudnia 2018 r. w Dawtona Sp. z o.o., na terenie Zakładu Produkcyjnego przy ul. Lipowej 5 w Lesznie

z a r z ą d z a m

1. Nie wprowadzać ścieków przemysłowych powstających z produkcji w Zakładzie Produkcyjnym Dawtona Sp. z o.o. przy ul. Lipowej 5 w Lesznie, do wód lub do ziemi bez uregulowanego stanu formalno-prawnego w tym zakresie – **termin realizacji: od dnia otrzymania zarządzenia pokontrolnego.**
2. Przedkładając wymagane dokumenty, wystąpić do Dyrektora Zarządu Zlewni w Łowiczu Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, w celu uzyskania pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego – **termin realizacji: niezwłocznie od dnia otrzymania zarządzenia pokontrolnego.**

Wyznaczam termin przesłania pisemnej informacji o zakresie podjętych działań służących wyeliminowaniu wskazanych naruszeń na dzień 28 lutego 2019 r.

UZASADNIENIE

Na podstawie ustaleń kontroli, przeprowadzonej przez inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w okresie od dnia 21 sierpnia 2018 r. do dnia 12 grudnia 2018 r. w Dawtona Sp. z o.o., na terenie Zakładu Produkcyjnego przy ul. Lipowej 5 w Lesznie, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska. Podmiot kontrolowany

korzystając z uprawnień wynikających z art. 11 ww. ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, odmówił podpisania protokołu z kontroli oraz wniósł pismem z dnia 19 grudnia 2018 r. (data wpływu do WIOŚ w Warszawie w dniu 27 grudnia 2018 r.) zastrzeżenia. Pismem z dnia 22 stycznia 2019 r. znak IN.7024.241.2018.KO, Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska szczegółowo odniósł się do zastrzeżeń i poinformował podmiot kontrolowany o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń.

W związku z powyższym, Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska zarządził w punktach 1- 2 ich usunięcie.

Ad 1) W trakcie kontroli ustalono, że Spółka bezprawnie dopuściła się wylewania ścieków przemysłowych, tj. zgodnie z definicją art. 16 pkt 64 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268) ścieków powstałych w związku z prowadzoną działalnością m.in. przemysłową, handlową i transportową z przetwórstwa owocowo-warzywnego z Zakładu Produkcyjnego na działkę nr ew. 7/46 obręb PGR Leszno, na której zlokalizowane są grunty orne i nieużytki rolne. Fakt ten został potwierdzony i udokumentowany podczas przeprowadzonych przez WIOŚ w Warszawie wizji w terenie w dniach 21 i 27 sierpnia 2018 r.

W dniu 21 sierpnia 2018 r. w Dawtona Sp. z o.o., podczas wizji na terenie Zakładu Produkcyjnego Dawtona przy ul. Lipowej 5 w Lesznie oraz na terenie działki nr ew. 7/46 obręb PGR Leszno znajdującej się w bezpośrednim sąsiedztwie Gospodarstwa Rolnego Dawtona Leszno, stwierdzono widoczne zanieczyszczenie ziemi w postaci rozlewiska ścieków przemysłowych. Ustalono, że Spółka zrealizowała samowolnie wykop ziemny o długości ok. 200 m na terenie działki nr ew. 7/46 obręb PGR Leszno w Lesznie (własność-p. Wielgomas Andrzej, na podstawie przedłożonego podczas kontroli wypisu z rejestru gruntów), do którego wprowadziła ścieki przemysłowe z produkcji kukurydzy wytworzone na terenie Zakładu produkcyjnego Dawtona w Lesznie. Dno i skarpy przedmiotowego wykopu ziemnego nie zostały zabezpieczone przed przedostaniem się ścieków do ziemi, co skutkowało wprowadzeniem do ziemi ścieków przemysłowych bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego.

W dniu 21 sierpnia 2018 r. podczas kontroli WIOŚ stwierdzono, że w przedmiotowym wykopie ziemnym zalegały pozostałości ścieków przemysłowych oraz szlamów. Na ich powierzchni utworzyła się piana oraz gruba warstwa kożucha co powodowało znaczną uciążliwość odorową.

Podczas kolejnych czynności kontrolnych prowadzonych przez WIOŚ w Warszawie w dniu 27 sierpnia 2018 r. w Dawtona Sp. z o.o. został wykonany lot bezzałogowym statkiem powietrznym nad działką nr ew. 7/46 obręb PGR Leszno w obecności kontrolowanego. Wykonano materiał dowodowy w postaci zdjęć i filmów, z którego jednoznacznie wynika, iż na dużym obszarze przedmiotowej działki znajdowały się liczne, samowolnie wykonane wykopy ziemne o znacznym zagłębieniu oraz samowolnie wykonane zbiorniki wodne o nieregularnych kształtach, w których zalegały ścieki o wyglądzie i zapachu wskazującym na ścieki przemysłowe prawdopodobnie wprowadzone w sposób zorganizowany we wcześniejszym okresie, pochodzące z przetwórstwa warzywno-owocowego prowadzonego przez Spółkę.

W dniach 21 i 27 sierpnia 2018 r. WIOŚ w Warszawie pobrał do badań jednorazowe próbki ścieków przemysłowych oraz wody. Pobrane próbki ścieków przemysłowych z terenu rozlewiska na działce nr ew. 7/46 oraz wody z rowu melioracyjnego na granicy działek o nr ew. 7/46 i 7/16 poddano analizie fizykochemicznej w zakresie wskaźników: BZT₅, ChZT-Cr, odczyn pH, zawiesina ogólna, azot amonowy, azot azotynowy, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor ogólny, czyli wskaźników charakterystycznych dla tego rodzaju ścieków przemysłowych pochodzących z przetwórstwa owocowo-warzywnego. Na podstawie sprawozdania z badań Nr 830/WA/18 oraz sprawozdania z badań Nr 874/WA/18 próbek ścieków przemysłowych oraz wody, pobranych w dniach 21 i 27 sierpnia 2018 r., potwierdzono odprowadzanie do ziemi ścieków przemysłowych z przetwórstwa owocowo-warzywnego zawierających ponadnormatywne stężenia w odniesieniu do dopuszczalnych wartości wskaźników ścieków przemysłowych wprowadzanych do ziemi, określonych w zał. nr 4 (Tab. nr II) do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1800)

W trakcie kontroli Spółka przedstawiła decyzję z dnia 31 lipca 2018r. znak WA.ZUZ.5.421.3.141.2018.AR Dyrektora Zarządu Zlewni w Łowiczu PGW Wody Polskie udzielającą pozwolenia wodnoprawnego na rolnicze wykorzystanie ścieków przemysłowych m.in. z zakładu w Lesznie przy ul. Lipowej 5, na działkach nr ew. 4/12 i 7/46 obręb PGR Leszno, gmina Leszno, powiat warszawski zachodni, woj. mazowieckie. Decyzja stała się ostateczna i prawomocna w dniu 31 lipca 2018 r.

Zgodnie z przedmiotową decyzją ścieki przemysłowe z przetwórstwa owocowo-warzywnego z Zakładu w Lesznie mogą zostać wykorzystane rolniczo przy spełnieniu przez nie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, warunków:

- zawiesina ogólna zredukowana co najmniej o 50%,
- BZT₅ zredukowane co najmniej o 20 %,
- dotrzymanie warunków sanitarnych zgodnie z zał. nr 8 do ww. rozporządzenia,
- dotrzymanie najwyższych dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń obecnych w ściekach, zgodnie z § 14 pkt 4 ww. rozporządzenia,
- brak zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

W trakcie kontroli Spółka nie potwierdziła i nie udokumentowała realizacji żadnego z punktów w zakresie obowiązków wynikających z przedmiotowej decyzji znak WA.ZUZ.5.421.3.141.2018.AR m.in. w zakresie:

- równomiernego rozprowadzenia po powierzchni terenu rolniczego metodą deszczowania-nawadniania pól z zachowaniem warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, przy

zastosowaniu maksymalnych dawek ścieków wprowadzanych do gruntu w ilości: 50 m³/ha/tydzień i 250 m³/ha/rok;

- gromadzenia w bezodpływowych zbiornikach ściekowych i poddawania oczyszczaniu w zakładowej oczyszczalni ścieków,
- prowadzenia rejestru ilości ścieków przeznaczonych do rolniczego wykorzystania oraz badań mikrobiologicznych i parazytologicznych oraz badań składu ścieków zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r.

Spółka uzyskała ww. pozwolenie wodnoprawne na rolnicze wykorzystanie ścieków przemysłowych, lecz aby rozpocząć rolnicze wykorzystanie ścieków musi zapewnić ich oczyszczenie, zgodnie z wymogami ww. decyzji. Aktualnie Spółka nie posiada urządzeń do oczyszczania ścieków, które zapewniłyby wymaganą redukcję zanieczyszczeń, tym samym nie jest uprawniona do rolniczego ich wykorzystania. Ponadto rolniczego wykorzystania ścieków nie stanowi ujawniony w toku kontroli WIOŚ w Warszawie sposób postępowania ze ściekami, polegający na nielegalnym odprowadzeniu ścieków przemysłowych z przetwórstwa owocowo-warzywnego o parametrach przekraczających dopuszczalne stężenia (m.in. 200-krotnie w zakresie BZT₅, 50-krotnie w zakresie ChZT-Cr oraz 20-krotnie w zakresie fosforu ogólnego) określone w zał. nr 4 (Tab. nr II) do ww. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Tym samym należy uznać, że wszelkie działania w tym obszarze były samowolne, bez wymaganego uregulowania formalno-prawnego.

Zgodnie z art. 75 pkt 3 lit. a. ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268) zakazuje się wprowadzania ścieków do ziemi zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie ustawy Prawo wodne.

Jednocześnie zgodnie z art. 83 ww. ustawy Prawo wodne wprowadzający ścieki do wód lub do ziemi są obowiązani zapewnić ochronę wód przed zanieczyszczeniem, w szczególności przez budowę i eksploatację urządzeń służących tej ochronie, a tam gdzie jest to celowe, powtórne wykorzystanie oczyszczonych ścieków.

Ponadto zgodnie z art. 138, art. 140 ust. 1 i 2 oraz art. 145 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.) eksploatacja instalacji oraz urządzenia zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska jest obowiązkiem ich właściciela, chyba że wykaze on, iż władającym instalacją lub urządzeniem jest na podstawie tytułu prawnego inny podmiot. Podmiot korzystający ze środowiska jest obowiązany zapewnić przestrzeganie wymagań ochrony środowiska poprzez m. in. podejmowanie działań w celu wyeliminowania lub ograniczenia szkód w środowisku wynikających z nieprzestrzegania wymagań ochrony środowiska przez pracowników, a także podejmowania właściwych środków w celu wyeliminowania takich przypadków w przyszłości. Prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia są obowiązani do zapewnienia ich prawidłowej eksploatacji, polegającej w szczególności, m.in. na podejmowaniu odpowiednich działań w przypadku powstania zakłóceń w procesach technologicznych i operacjach technicznych lub w pracy urządzeń ochronnych ograniczających emisję, w celu ograniczenia ich skutków dla środowiska.

Ad 2) W toku kontroli ustalono, że Spółka posiadała pozwolenie wodnoprawne udzielone przez Starostę Warszawskiego Zachodniego decyzją z dnia 16 października 2014 r. znak OŚ.6341.263.2014 na wprowadzanie ścieków przemysłowych, do urządzeń kanalizacyjnych innego podmiotu - Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Lesznie. Decyzja była ważna do dnia 15 października 2018 r. To oznacza, że pomimo posiadania ww. pozwolenia wodnoprawnego oraz możliwości technicznej wywożenia ścieków przemysłowych do gminnego punktu zlewnego, Spółka podjęła świadomą decyzję o odprowadzaniu ścieków przemysłowych na teren działki nr ew. 7/46 obręb PGR Leszno w Lesznie. Wyjaśnienia Spółki o stanie wyższej konieczności spowodowanej awarią, skutkującą brakiem możliwości odprowadzania ścieków przemysłowych z produkcji kukurydzy poprzez przyłącze kanalizacyjne do urządzeń kanalizacyjnych należących do innego podmiotu - Agra Foods Sp. z o.o. nie zostały przyjęte przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. W czasie kontroli WIOŚ w Warszawie Spółka nie posiadała uregulowanego stanu formalno-prawnego w zakresie wprowadzania ścieków przemysłowych do kanalizacji Agra Foods Sp. z o.o.

Dodatkowo podczas kontroli ujawniono, że przyłącze kanalizacyjne dla ścieków przemysłowych wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych Agra Food Sp. z o.o. ze zbiornika buforowego o pojemności 40 m³ na terenie Zakładu Produkcyjnego w Lesznie zostało wybudowane w 2011 r. W ww. pozwoleniu wydanym w 2014 r., a więc już po wybudowaniu ww. przyłącza kanalizacyjnego, określono warunki dla ścieków przemysłowych odprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych gminy Leszno ze szczelnego zbiornika o pojemności 40 m³, z terenu Zakładu Produkcyjnego w Lesznie. W pozwoleniu tym nie wskazano, że ścieki są wprowadzane do urządzeń kanalizacyjnych Agra Food Sp. z o.o.

Na dzień zakończenia kontroli nie okazano obowiązujących w tej dacie tj. 12 grudnia 2018 r. aktualnych pozwoleń wodnoprawnych w zakresie wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, tj. z Zakładu Dawtona Sp. z o.o. w Lesznie ze zbiornika buforowego do urządzeń kanalizacyjnych - Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Lesznie oraz do urządzeń kanalizacyjnych Agra Foods Sp. z o.o.

Zgodnie z art. 389 pkt 2 w związku z art. 34 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268) pozwolenie wodnoprawne jest wymagane na szczególne korzystanie z wód obejmujące wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.

Pouczenie:

- 1. Zarządzeniem nie nałożono na kontrolowaną jednostkę organizacyjną żadnych dodatkowych obowiązków poza tymi, które powinna realizować z mocy prawa lub posiadanych decyzji administracyjnych. Wydanie zarządzenia pokontrolnego przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska nie ogranicza**

uprawnień innych organów ochrony środowiska do wszczęcia innych postępowań przewidzianych prawem. Skierowanie zarządzenia pokontrolnego nie wyklucza zastosowania przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska innych działań administracyjno-prawnych.

2. Stosownie do art. 31 a ust. 1 i ust. 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, kto w wyznaczonym terminie, nie informuje organu Inspekcji Ochrony Środowiska o zakresie wykonania zarządzenia pokontrolnego lub niezgodnie z prawdą informuje organ Inspekcji Ochrony Środowiska o wykonaniu zarządzenia pokontrolnego podlega karze aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny, na zasadach określonych w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.
3. Stosownie do art. 3 § 2 pkt 4 i art. 53 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, z późn. zm.) na zarządzenie pokontrolne Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w terminie 30 dni od dnia, w którym skarżący dowiedział się o wydaniu zarządzenia

IZASTĘPCA MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA

Miłosz Jarzyński

Otrzymuje:

1. adresat
2. aa

Do wiadomości:

1. Starosta Warszawski Zachodni
ul. Poznańska 129/133, 05-850 Ożarów Mazowiecki, fax 22 733-72-01
2. Dyrektor Zarządu Zlewni w Łowiczu
Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
ul. Nowa 5, 99-400 Łowicz (tylko w wersji elektronicznej na mail: zz-lowicz@wody.gov.pl)
3. Wójt Gminy Leszno
Aleja Wojska Polskiego 21, 05-084 Leszno, fax. 22 725-85-52